

ctionem, in quibus tamen, praeter alia quae iuxta hodiernam Ecclesiae disciplinam desiderantur, nec religiosa professio proprie dicta emittitur, sed vota, si quae fiant, privata censentur, non publica nomine Ecclesiae a legitimo Superiore acceptata. Quare in iure habentur ut *Piae Societates*; et 2º *Tertios Ordines saeculares*, qui et ipsi pro fine habent perfectionem christianam, ex quo etiam titulo differunt a Confraternitatibus, de quibus sermo erit in capite sequenti.

Iamvero quoad *Pias Societates* idem dicendum est quod de Congregationibus religiosis dictum est; scilicet nullae unquam generales indulgentiarum concessiones pro iisdem factae sunt.

Quoad vero *Tertios Ordines saeculares*, et hi etiam non habent communes indulgentias: relate tamen ad hos, sequentia prae oculis habenda sunt, quae maxime ad proxim utilia esse possunt.

Ac 1º dicuntur *Ordines*, quia instituti sunt ad formam Ordinum regularium; tertii ad distinctionem Ordinis primi virorum et secundi mulierum; *saeculares*, sive ratione personarum quibus coalescunt, sive ad distinctionem tertiorum Ordinum regularium.

2. Iuxta *stylum Curiae* ut proprie dicti tertii Ordines habendi sunt tantummodo illi, qui instituti sunt ab Ordinibus regularibus proprie dictis et regulam a S. Sede approbatam habent. Qui ergo a Congregationibus religiosis instituti sunt retineri debent ut simplices associationes, proinde his applicari nequeunt quae a Iure statuuntur circa Tertios Ordines.

3. "Saeculares Tertii Ordinis gaudent pree-
dencia super quascumque laicales Confraternitates.

Sic expresse statuit Benedictus XIII, Constit. incip. *Ad Nostram audientiam*. Et novissime Bened. XIV, Constit. incip. *Emanavit nuper*, in qua confirmat etiam Decretum S. C. EE. et RR. ad id editum. Et talis praecedentia eis competit sive sub propria Cruce, sive sub illa FF. incedant. „(Ferraris, verb. *Ter- tiarii*, n. 55).

4. "Omnes utriusque sexus, qui sunt membra aliquius religiosi Instituti vel Congregationis, aut a Summo Pontifice aut ab Episcopo approbatae, in qua vota emittuntur sive perpetua sive ad tempus, non possunt adscribi in Tertium Ordinem S. Francisci Assisiensis. „(Dec. S. I. C. 16 Jul. 1887). Quod Decretum etsi latum sit tantummodo respectu tertii Ordinis S. Francisci, tamen videtur ob paritatem rationis extendendum etiam esse ad alios tertios Ordines.

In Appendice referemus Regulam tertii Ordinis S. Francisci a SS. D. N. Leone XIII approbatam, et formulas absolutionum etc. pro omnibus Tertiariis.

CAPUT II.

De Indulgentiis Confraternitatum ¹⁾.

Cum nullum sit generale Indultum favore Confraternitatum, sicut vidimus existere pro Ordinibus Regularibus, hinc si quis desiderat noscere Confra-

¹⁾ Cum in indulgentiarum materia, de Confraternitatibus doctrina apprime sit necessaria, et aliunde Commentatores Iuris Canonici vel nihil vel parum de eisdem disserant in titulo de *Religiosis domibus ut Episcopo sint subiectae*, lib. iii. *Decretalium*, paulo fusiori calamo, quam ratio huius

ternitatum indulgentias necesse est ut singulas adeat. Plura Summaria Confraternitatum, ut iam innuimus, reperiuntur in *Rescripta authentica* et in opere Beringer *Les Indulgences* vol. II.; ad quae remittimus Lectores.

Nos hic tantummodo aliquid dicemus per summa capita de *natura Confraternitatum*, atque de legitimo modo sese ad easdem *adscribendi*; nisi enim Confraternitates *rite* constitutae sint, et legitimo modo *adscriptio* fiat, frustranea erit indulgentiarum lucratio.

Operis exigeret, de illis loquemur. Fontes autem quibus potissimum usi sumus, sequentes sunt. — Ioan. Baptistae de Luca.... S. R. E. Presbyteri Card. *Theatrum Veritatis et Iustitiae*.... Neapoli MDCCCLVIII ex typographia Lucae Laurentii. — Iacobi Pignatelli.... *Consultationum Canonicarum*, Venetiis MDCCXCV apud Paulum Balleonium. — Augustini Barbosae de *Officio et potestate Episcopi*. — Ferraris *Prompta Bibliotheca* etc. verbo *Confraternitas*. — Benedicti XIV Pont. Opt. Max. olim Prosperi Card. de Lambertinis... *Institutionum Canonicarum* (Instit. 105) editio secunda latina, Romae MDCCCL excudebant Nicolaus et Marcus Palearini. — Theodorus in p. II. — Lucidi de *Visitatione SS. Liminum* vol. II. cap. vii. — Minderer, *Conferentia nona de Indulgentiis Confraternitatum*. — Bouix, *de Episcopo* tom. II. pars v. cap. xxxi. — Beringer vol. II. — *The Irish Ecclesiastical Record*, Dublin fasc. Augusti 1890 et sqq. et tandem *Revue des Sciences ecclésiastiques*, Amiens, in qua series articulorum sub titulo *Des Conféreiries* publicari coepit inde ab anno 1891, subscript. A. Tachy, ita ut in fine completus habeatur *Traité des Confréries*; qui quidem articuli commandantur et soliditate et vastitate doctrinae.

Art. I.

DE NATURA CONFRATERNITATUM.

§ 1. De notione et divisione.

Cum in iure promiscue aliquando sumantur vocabula *Confraternitas*, *Sodalitium*, *Consociatio*, *Congregatio*, *Pium opus* etc. (*Decreta auth.* pag. 428, *Rescripta authentica* pag. 707 in nota); difficile est harum omnium associationum distinctos dare conceptus atque mutuas notare differentias.

In genere, cum Fr. Theod. (part. II. cap. II. § I.) definiri possunt "confraternitates, quae coniunctionem in fraternitate sonant, sicut consanguinitas in sanguine,... fidelium congregations in unum quandoque convenientium ad quaedam pietatis officia obeunda, ecclesiastica auctoritate institutae." Sub qua tamen definitione, ut patet, non comprehenduntur eae associationes, in quibus nec requiritur ut aliquando membra in unum convenient. Quare generalius definiri possent, fidelium associationes ad pietatis aut charitatis opera exercenda institutae.

Porro si res intimius spectetur, attenta praesertim praxi sacrarum Congregationum, "aequum est distinguere inter sodalitia, quae strictiori sensu collegia dici possunt, ut esse solent pleraque *proprietatis nominis* confraternitates ad modum organici corporis constitutae, et sodalitia quae laxiori modo sociali vinculo colligantur, ut esse solent plures etiam confraternitates et pleraque piae associationes, congregations, aggregations, uniones ac pia opera, ut

vocant. „ (D. 453. 26 Nov. 1880). Inter autem Confraternitates ipsas proprii nominis iterum distinguuntur illae quae magis stricto sensu Confraternitates appellantur, ab aliis quae sensu latiori, licet proprio, sub Confraternitatis nomine comprehenduntur. Unde istae omnes associationes ad triplicem classem reduci possentur, scilicet: 1º ad Confraternitates stricte sumptas; 2º ad Confraternitates late sumptas; 3º tandem ad pias Uniones. Differentia inter duas primas classes et tertiam in eo est, quod illae ad modum organici corporis institutae, non vero haec postrema; differentia vero inter primam et secundam patebit ex iis quae de prima dicemus.

Porro cum agatur de re maximi momenti non erit inutile aliquantis per insistere in enucleanda notio harum trium associationum classum. Iamvero incipiendo a postremis seu a *piis unionibus*, ita a Panici (*Animadversiones* etc. pag. 31) describuntur: “ Simplices fidelium uniones, vel preces recitandi aliosque pietatis ac religionis actus peragendi gratia, vel exercendi charitatis actus, ad quae omnia adimplenda fideles multoties neque opus habent sese insimul determinato loco aut tempore congregandi, sed peragere id possunt etiam singillatim et quolibet loco ac tempore. ”

Quod vero attinet ad Confraternitates proprii nominis sive strictiori sive latiori sensu usurpatae, cum differentia inter utrasque sit tantummodo ratione cultus publici, in quo partem habent Confraternitates strictiori sensu usurpatae; hinc notiōnēm dabimus solum de Confraternitatibus stricte sumptis, ita tamen ut eadem notio, abstractione facta

ab iis quae cultum publicum respiciunt, etiam ceteris Confraternitatibus optime applicari possit. Itaque Confraternitates stricto sensu usurpatae definiri posse videntur: — Laicorum societas Ecclesiae auctoritate institutae, ad exercenda opera pietatis vel charitatis et in augmentum publici cultus.

Dicuntur *Societas*, quia ad modum organici corporis institutae sunt;

— *laicorum*, non ex eo quod clerici nequeant esse membra harum Confraternitatum, sed ad distinctionem Cleri saecularis ac regularis. Istae enim Confraternitates partem habent in cultu publico; unde ad distinctionem associationum quae ex Clero sive saeculari sive regulari componuntur, *laicorum* Confraternitates appellantur;

— *ab Ecclesiae auctoritate institutae*, de hoc melius infra ubi de erectione;

— *ad exercenda opera pietatis vel charitatis*. Per haec verba designatur finis¹⁾ proprius Confraternitatum, et cum diversa possint esse opera exercenda vel diversus modus quo haec opera exercentur, hinc etiam inter se distinctae Confraternitates exurgunt;

— *in augmentum publici cultus*, quibus verbis indicatur finis communis omnium Confraternitatum

1) Aliquando etiam associationes, v. gr. operariorum, ordinatae ad tractanda propriae artis negotia, possunt habere capellas vel ecclesias, in quibus membra harum associationum adunantur ad pia opera exercenda; at cum finis *pri-marius* harum associationum non sit exercitium alicuius operis charitatis aut pietatis, eiusmodi associationes computari nequeant inter Confraternitates. (De Luca, *Theatrum Veritatis* etc. lib. vii. de *Alienationibus* etc. disc. viii. nn. 5, 6).

strictè sumptarum et ratione cuius eiusmodi associationes differre videntur a ceteris omnibus, etsi ad formam organici corporis institutae. Nimirum, ex praxi Curiae, ut Confraternitates strictè dictæ habentur eae solummodo, quae partem aliquam habent in cultu publico, quaeque proinde proprium Capellatum habent, particulares vestes seu saccos induunt, vexilla deferunt etc. etc. ¹⁾.

Hac praemissa Confraternitatum notione, accedamus ad varias earumdem divisiones, in quibus tamen usurpabimus nomen Confraternitatis *latisimo* sensu.

Itaque Confraternitates multipliciter dividuntur. Ac 1º ratione dignitatis in *Confraternitates* et *Archiconfraternitates*. — *Archiconfraternitates* sunt eae quae privilegium habent aggregandi Confraternitates eiusdem nominis ac instituti; et possunt esse

1) Distinctio Confraternitatum strictè sumptarum a ceteris innuitur ab Ursaya, citato ab *Acta S. Sedis* (vol. viii. pag. 275) "Ursaya tom. viii. part. i. discept. xiii. n. 9 inter Confraternitatem et Congregationem hoc ponit discrimen: Confraternitates sunt illae quarum confratres habent specia- lia vexilla, et propria insignia, tenentur induere se saccis et intervenire in processionibus, ac aliis sacris functionibus propriae Confraternitatis; Congregationes e contra sunt privatae quaedam hominum adunantiae, qui privatim, de licentia tamen Ordinarii, in aliquo particulari et determinato loco, qui non sit Ecclesia publica, ibique certis temporibus sua peccata confiteri, et Eucharistiae Sacramento refici solent, nec non audire exhortationes et admonitiones alicuius patris spiritualis, qui eos in rebus spiritualitatem concer- nentibus instruat; nunquam vero hi figuram faciunt in processibus publicis, nec saccis seu specialibus indumentis utuntur."

universales vel *regionales*, prout privilegium hoc habent pro universo Orbe, vel pro regione tantum. Sunt etiam Archiconfraternitates *honorariae* seu *titulares*, quae praeter titulum honoris, non habent privilegium aggregandi;

2º ratione fundationis a) in *ecclesiasticas* seu *religiosas* ¹⁾ et *laicales*, seu pias, prout ab auctoritate ecclesiastica erectae sunt vel non; b) in eas quae erectae sunt a *Regularibus*, et in eas quae non sunt erectae a Regularibus;

3º ratione extensionis in *universales* et *locales*, prout pro universo Orbe, vel pro certa tantum dioecesi vel regione erectae sunt;

4º ratione interni regiminis in Confraternitates proprii nominis, et in Confraternitates improprie dictas.

1) Pro illis inter nostros Lectores, qui profani sunt Iuris Decretalium studio, advertimus hic vocabulum *religiosae* sumi sensu toto caelo diverso ab eo quo idem vocabulum sumitur in capite antecedenti. Nimirum iuxta tit. de *Religiosis domibus ut Episcopo sint subiectae* lib. iii. Decretal. locus religiosus opponitur loco pio, ita ut nomine loci religiosi veniat quicunque locus pius, sive sacer sive non (monasteria, xenodochia pro peregrinis, nosocomia pro infirmis, confraternitates, congregations et in genere loca pia ad charitatis vel religionis opera exercenda) auctoritate Episcopi erectus; et hoc sensu Confraternitates appellantur a DD. ecclesiasticae vel religiosae, quatenus scilicet ab Ecclesia auctoritate erectae sunt. Iamvero quae ab Episcopo non fuerint erectae, sed solum approbatae, dicuntur simpli- citer piae vel laicales; ubi adnotari etiam debet quod ad- ditum laicales apponi debeat post Confraternitates, secus variatur sensus.

§ 2. *De Erectione.*

“ Personae privatae sodalium collegium vel universitatem erigere et constitui non possunt, nisi eis hoc a Superiore concedatur, ut notat Barbosa in cap. *Dilectio n. 1. et 2. De ecc. prael....*, Lucidi (*de Visit. SS. Liminum* vol. II. c. VII. n. 125).

Iamvero Superioris concessio dari potest vel per simplicem *approbationem* vel per *erectionem*. Si datur per approbationem, Confraternitas remanet mere laicalis, atque iuxta tit. *de Religiosis domibus ut Episcopo sint subiectae* lib. III. Decretal. consideratur ut mere *locus pius*; e contra si datur per *erectionem*, Confraternitas ut *locus religiosus* in iure habendus est, ac plura iura obtinet; quare de erectione aliquid fusius dicendum est.

Erectio canonica est actus legitimae auctoritatis, quo Confraternitas in suo esse iuridico constituitur, ita ut in Ecclesia personalitatem moralem acquirat. Effectus huius erectionis, praeter illum quem in definitione innuimus, est etiam ut Confraternitas consideranda sit ut *locus religiosus*, ac proinde subiecta sit omnibus dispositionibus quae statuuntur in capite citato lib. III. *Decretalium*, praesertim quoad visitationem, quoad alienationem bonorum etc.

Erectio necessaria est pro Confraternitatibus stricte sumptis et pro omnibus Confraternitatibus latiori sensu etiam sumptis, quoties aggregari velint alicui Archiconfraternitati.

Potestas erigendi competit de *iure ordinario* 1º Romano Pontifici pro universa Ecclesia; 2º Episcopo pro sua dioecesi; 3º Superioribus regularibus

pro universa Ecclesia relate ad eas Confraternitates quarum erectio *privative* ad eosdem pertinet; ut enim ait Deer. S. I. C. die 16 Iul. 1887 (*Acta S. Sedis* xx. 253) “ piae quaedam Sodalitates a Regularibus Ordinibus suam repetunt existentiam, ita earumdem erectioni iure quodam proprio eisdem Ordinibus competit. ”

De iure delegato pertinet ad illos omnes quibus a R. P. facultas fit confraternitates erigere. Quod potissimum locum habet in locis Missionum, in quibus R. P. per organum S. C. de Propaganda Fide concedere solet Missionum Superioribus facultatem¹⁾

1) Relate ad facultates quae conceduntur in locis Missionum pro erectione Confraternitatum, sequentes Litterae circulares missae fuere a S. C. de Propaganda Fide paucis abhinc annis.

Ex Secretaria S. Congregationis de Propaganda Fide.

Romae die 30 Iunii anno 1889.

Illñe ac Rñe Domine,

Sacrae huic Fidei Propagandae Congregationi dudum iam anteactis temporibus auctoritas per Summos Pontifices facta fuerat tribuendi Archiepiscopis, Episcopis, Vicariis et Praefectis Apostolicis aliisque Missionum Moderatoribus ab eadem S. Congregatione dependentibus, facultatem erigendi in locis sibi subiectis quascumque pias Sodalitates a S. Sede adprobatas, iisque adscribendi utriusque sexus christifideles, ac benedicendi coronas et scapularia earundem sodalitatum propria, cum applicatione omnium Indulgentiarum, quas Summi Pontifices, praedictis Sodalitatibus, coronis et scapularibus impertiti sunt. Verum postquam per Decretum Sacrae Congregationis Indulgentiarum et SS. Reliquiarum editum die 16 Iulii anno 1887, constitutum est quoad Confraternitates SS. Trinitatis, B. M. V. a Monte Carmelo, et septem Dolorum, ne eadem erigerentur *nisi requisitis*

erigendi etiam eas Confraternitates quarum erectio
privative spectat ad Regulares.

Normae sequendae ab Inferioribus Papa in erec-
tione, aliae omnibus *communes* sunt, aliae *propriae*
Regularibus.

Communes sunt:

1º Ut *unica* tantum Confraternitas in eodem loco

antea et obtentis a respectivorum Ordinum Superioribus pro tempore existentibus literis facultativis pro earumdem erectione, a nonnullis dubitatum est num praedictum decretum loca etiam Missionum respiceret, in quibus plura rerum adiuncta prohibent quominus quae per illud praecipiuntur commode possint executioni mandari.

Quapropter ad omnem ambiguitatem e medio tollen-
dam SS̄m̄us D. N. Leo Pp. XIII in audiencia diei 15 supe-
rioris mensis Decembri a R. P. D. Secretario praedictae S.
Congregationis Indulgientiarum et SS. Reliquarum habita,
declarare benigne dignatus est Sacrum hoc Consilium Pro-
pagandae Fidei eisdem facultatibus quoad erectionem Con-
fraternitatum a S. Sede adprobatarum uti prosequi posse,
quas ante promulgationem praedicti Decreti diei 16 Iulii
anno 1887 habebat. In audiencia vero diei 31 superioris
mensis Martii habita ab infrascripto Sacrae Congregationis
de Propaganda Fide Secretario eadem Sanctitas Sua insuper
iussit ut per hanc S. Congregationem, non obstante quavis
praevia S. Sedis prohibitione, libera facultas tribui possit
erigendi etiam Confraternites SS̄m̄ Rosarii, ita tamen ut
fideles iis adscripti non lucentur nisi indulgentias commu-
niter concessas omnibus in genere Confraternitatibus cano-
nicoe erectis. Moderatores igitur Missionum huic Sacrae Con-
gregationi Fidei Propagandae subiecti facultates ab eadem
sibi faciendas quoad omnium Confraternitatum erectionem,
fidelium in easdem *ad*gregationem, scapularium benedictio-
nem et indulgentiarum applicationem, valide et licite exer-
cere se posse sciант quin a quopiam cuiusvis Regularis

seu " unaquaque civitate, terra et oppido sub eius-
dem nomine, titulo seu invocatione, erigi possit (Bas-
sus de *Sodalitiis* quaest. iii). Quod valet, etsi aga-
tur de frequentioribus civitatibus, ut habet Decre-
tum S. I. C. 403 die 29 Februarii 1864 in quo etiam
suggeritur ut Episcopus " obveniente gravi causa re-
currat in casibus particularibus. " Quin imo, etsi

Ordinis Moderatore veniam aut assensum expetere aut ob-
tinere antea teneantur. Quoad Confraternites SS̄m̄ Ro-
sarii tamen, si velint eas ita constitutas ut fruantur etiam
peculiaribus illis indulgentiis, quae competit Confraterni-
tatibus erectis auctoritate Magistri Generalis Ordinis Prae-
dictorum, tunc ad eum recursum habeant oportet.

Hac vero data opportunitate nonnulla insuper quoad
praedicta notantur. Dubitarunt aliqui num ad adgregandos
fideles cuiusdam loci alicui Confraternitati necessaria foret
praevia ibidem eiusdem Confraternitatis canonica erectio.
Verum licet id in fidelium commodum profecto cederet, ac
plerumque consulendum videatur, necessarium tamen non
est cum sacerdotes adsunt qui fideles in Pias Sodalitates
adsciscendi facultatem habeant. Hoc tamen in casu sacer-
dotes praedicti tenentur fidelium cooptatorum nomina ad
proximiorem Confraternitatem, cui eos adlegerint, transmit-
tere, aut ad proximiorem domum religiosam respectivam,
si de Confraternitatibus agatur, quae regularis eiusdem
Ordinis auctoritate fuerint erectae.

Quod vero pertinet ad recensenda in albo Confraterni-
tatum nomina fidelium iisdem adlectorum, id tamquam ne-
cessaria conditio absolute requiritur ut indulgentias Con-
fraternitatibus adnexas lucrari fideles queant. Quapropter
ab ea lege derogari nequit nisi per peculiaria Indulta quae
solum determinatos casus et certa loca respiciant.

Attamen si quando ob ingentem fidelium adgregando-
rum numerum aliave ratione contingat eorum nominum in
albo recensionem difficultatem sacerdoti cooptanti facessere,

agatur de locis diversis v. gr. de duobus pagis, requiritur distantia *trium milliariorum* inter Confraternitatem erectam et erigendam.

Quod licet inveniatur in formula erectionis, praescripta a Paulo V pro Regularibus, tamen videtur valere etiam pro erectionibus quae ab omnibus aliis fiant (D. 308. 22 Augusti 1842; Fr. Theod. p. II. c. II.

tunc designare is poterit unam vel plures pro opportunitate sibi visas personas, quae fidelium nomina scripto referant in catalogum, quem ipse postea subsignabit, et ad proximorem Confraternitatem seu domum religiosam, uti superius dictum est, transmittat.

Ego interim Deum precor ut Te diutissime sospitet.

Ad officia paratissimum

IOANNES CARD. SIMEONI, PRAEFECTUS

¶ DOMINICUS ARCHIEP. TYREN., a Secretis.

Cum in relatis literis circularibus S. C. de Propaganda Fide dicatur quod "libera facultas tribui possit ergendi etiam Confraternitates SS^{MI} Rosarii, ita tamen ut fideles iis adscripti non lucentur nisi indulgentias communiter concessas omnibus in genere Confraternitatibus canonice erectis, necessarium ducimus hic referre ex *Rescripta authentica* pag. 3 indulgentias communiter concessas. Superiores enim quibus supradicta facultas concessa sit opus non habent ad S. Cong. recurrere, ut confraternitati a se erectae has indulgentias obtineant. Conceduntur ab ipso iure statim ac verificetur *conditio* erectionis. Indulgentiae autem sequentes sunt.

"Confratribus et consororibus alicuius Confraternitatis seu Congregationis vel Sodalitatis conceduntur in perpetuum sequentes indulgentiae.

I. Indulgentia plenaria in ingressu, II. Indulgentia plenaria in articulo mortis, III. Indulgentia plenaria die festo

a. II. § III). Excipiuntur ab hac regula ex *ipso iure* Confraternitates SS^{MI} Sacramenti, et doctrinae Christianae, quae in qualibet ecclesia parochiali fundari possunt (D. 308 s. c.). Excipiuntur etiam sodalitates Filiarum Mariae, quarum plures in eodem loco institui possunt (D. 416. 30 Augusti 1866). Nonnullae aliae exceptiones referuntur a *Revue des Sciences Ecclesiastiques*, tom. III. pag. 337.

principalis, IV. Indulgentia septem annorum et totidem quadragenarum in quatuor aliis anni festis diebus per confratres eligendis et ab Ordinario approbandis. Quoties vero Missis et aliis divinis officiis in ecclesia seu capella vel oratorio huiusmodi pro tempore celebrandis et recitandis, seu congregationibus publicis vel privatis eiusdem Confraternitatis ubivis faciendis interfuerint, aut pauperes hospitio susceperint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu componi fecerint vel procuraverint, nec non etiam, qui corpora defunctorum tam confratrum et consororum huiusmodi, quam aliorum ad sepulturam associaverint, aut quascumque processiones de licentia Ordinarii faciendas, sanctissimumque Eucharistiae Sacramentum tam in processionibus, quam cum ad infirmos aut alias ubicumque et quomodo cumque pro tempore deferetur, comitati fuerint, vel si impediti, campanae ad id signo dato, semel Orationem Dominicam et Salutationem Angelicam dixerint (aut etiam quinques Orationem et Salutationem easdem pro animabus defunctorum confratrum et consororum huiusmodi recitaverint) aut demum aliquem ad viam salutis reduxerint, et ignorantes pracepta Dei et ea, quae ad salutem sunt, docuerint, aut quodcumque aliud pietatis vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet praedictorum operum exercitio sexaginta dies de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentiis in forma Ecclesiae consueta relaxamus. Dabitur quoque altare privilegium pro defunctis confratribus et consoribus semel in hebdomada et tota octava mortuorum ad septennium. "

QUAESTIO fieri potest utrum quod de distantia unius leucae dictum est, valeat etiam quando agatur de duobus locis ad diversas dioeceses pertinentibus.

Si agatur de Confraternitatibus ab Ordinibus Regularibus erigendis nullum dubium quod lex distantiae observari debeat, haec enim lex expresse lata est pro iisdem, qui praeterea in erigendis confraternitatibus non coarctantur dioecesum limitibus: e contra si agatur de confraternitatibus ab Episcopis erigendis, non videtur ad hunc casum supradicta lex applicari posse; Decreta enim quae legem pro Regularibus latam ad Episcopos extendunt, non videntur respicere casum quo loca ad diversas pertineant dioeceses.

2º Ut erigatur in aliqua Ecclesia vel sacello. Licet "possint Confratres, ubi eis magis libet, congregari, Barbosa *Collect. decis. Apostol.* 216 n. 12, (non tamen in Ecclesiis monialium), quia... non considerantur tanquam collegium reale, sed personale nec sunt adnexae loco, ideoque ad libitum abeunt et in aliam Ecclesiam commigrant" (Bassus l. cit. *quaest. ix. n. 3*); tamen in aliquo loco sacro, ubi proprias functiones exsequantur institui debere, praxis est universalis et supponitur a pluribus iuris dispositionibus (*Revue des Sciences Ecclesiastiques* ch. ii).

3º non possunt erigi "Confraternitates saecularium... in Ecclesiis Monialium, ait Fr. Theod. a Sp. S. (p. II. c. II. a. II. § I.), cum populi frequentia, neconon functiones confraternitatum sacrarum Virginum tranquillitati non leve detrimentum possint afferre. Et ideo si confraternitates in dictis Ecclesiis monialium institutae reperiantur; ad alias Ecclesias transferri

debent: ut censuit S. Cong. EE. et RR. in *Tirasonen*. sub die 9 Nov. MDXCV. In aliquibus tamen casibus, legitimis causis occurribus, in monialium ecclesiis permittitur Confraternitatum institutio cum clausula: *attentis circumstantiis.* „ (cfr. etiam Bassus *de Sodalitiis*, *quaest. III. a. 4*; Minderer *De Indulgentiis* etc. conf. nona, § 1, quaes. 5). Neque expedit erigere confraternitates in Ecclesiis communitatum foeminarum quasi-religiosarum (D. 403. 29 Feb. 1864).

Normae *propriae* pro Regularibus sunt.

1. ut adsit consensus Episcopi cum litteris testimonialibus eiusdem;
2. ut servetur formula praescripta a Paulo V¹⁾.

¹⁾ "Formula servanda saltem in substantialibus a) a *Superioribus Regularibus Religionum* etc., in erigendis seu instituendis Confraternitatibus ac communicandis Indulgentiis et gratiis spiritualibus quas a Sede Apostolica obtinuerunt.

N. N. Ordinis N. Generalis b). Religio nostra cum inter alia privilegia, quibus a Sede Apostolica decorata est, facultatem habeat saecularium Confraternitates sub invocatione N. erigendi, eisque spirituales gratias, privilegia et Indulgentias communicandi, in huiusmodi Confraternitatibus instituendis, si ad Christifidelium salutem promovendam expedire animadvertisit, liberaliter se praebere consuevit.

Nos igitur, qui generalem totius Ordinis nostri curam gerimus, sperantes, fore ut ex hac spiritualium gratiarum participatione Christifideles ad devotionem et pietatem magis excitentur, auctoritate nobis a Summis Pontificibus concessa,

a) Dicitur in subsstantialibus, quatenus non sit vetitum, addere vel immutare aliqua in eadem, quae substantiam non afficiant. Integrum etiam erit unicuique Ordini, Religioni, Instituto, sive originem, sive naturam, sive praestantiam proprii Ordinis indicare et alia, quae solent in huiusmodi litteris exponi.

b) Hic exprimitur persona vel qui auctoritate pollet iuxta facultates et privilegia unius cuiusque Ordinis, etc.